

Co-funded by
the European Union

BE-IN

6. téma, 5. lecke

„A környezet és én” A 2-től a 7. lépésig

by Carla Marsili

anthro p o l i s

Tartalom

- 2. LÉPÉS: A téma bevezetése**
- 3. LÉPÉS: Fókuszálás**
- 4. LÉPÉS: Gyakorlás**
- 5. LÉPÉS: Nyelv**
- 6. LÉPÉS: Továbblépés**
- 7. LÉPÉS: Tesztek / értékelés**

BE-IN

2. lépés: A téma bevezetése

Az alábbi szöveg részlet a „High Five 3” Oxford University Press sorozatból,
Szerzők: Bowden P. és Delaney D. (2014: 72-75).

„A szórakoztatás elve”

„A globális felmelegedés hatásai mindenütt láthatóak körülöttünk. A sarkvidékeken olvad a jég, egyes állatokat és növényeket a kihalás veszélye fenyeget, a trópusi viharok pedig erősebbek és gyakoribbak, mint korábban. Az erdőtüzek, áradások és aszályok is nagyon gyakoriak lettek.”

„Mi tehát a globális felmelegedés és miért történik? A Föld „üvegházhatású gázokat” termel, amelyek megvédik a világunkat. Az üvegházhatású gázok azért jók, mert segítenek melegen tartani a Földet. A természetben is előfordulnak, de az ember bizonyos tevékenységei is termelik őket, például amikor fosszilis tüzelőanyagokat égetünk. További emberi tevékenységek, amelyek növelik az üvegházhatású gázok szintjét, az erdőirtás és az autóval vagy repülővel való utazás. Ha túl sok üvegházhatású gáz keletkezik, a Föld légkörének hőmérséklete megemelkedik. Ezt nevezzük globális felmelegedésnek, és ez negatív

„Hogyan segíthetünk? Mindannyian megtehetjük, hogy többet újrahasznosítunk! Amikor kidobunk valamit, azt a hulladéklerakóba visszük, vagy elégetjük, és soha többé nem használjuk fel. Ha valamit újrahasznosítunk, abból új termék készül, és nem szennyezi a környezetet. Az újrahasznosítás energiát takarít meg, kíméli a természeti erőforrásokat, és korlátozza az üvegházhatású gázok kibocsátását.”

„Mindannyian tudjuk, hogy újra kellene hasznosítanunk, de sokan mégsem tesszük meg. Az EU-ban a háztartási hulladék csupán 25%-át hasznosítjuk újra. A hulladéklerakókba kerülő szemét nagy része újrahasznosítható lenne. Hogyan ösztönözhetnénk az embereket arra, hogy többet újrahasznosítsanak? Svéd kutatók megállapították, hogy az emberek többet hasznosítanak újra, ha a hulladékgyűjtést játékká alakítják. Ezt nevezik „szórakoztatás elvének” (fun theory).”

„A kutatók kísérleteket végeztek elméletük tesztelésére. Az első kísérletükben egy üveg visszaváltót alakítottak át játékká. Az automata visszaváltót fényekkel és eredményjelzővel látták el, és minden alkalommal, amikor az emberek egy üveget tettek a gépbe, pontokat kaptak. Az „üveg visszaváltó-játék” nagy sikert aratott. 24 óra alatt közel 100 ember használta, míg egy hagyományos visszaváltót ugyanezen a területen csak két ember.”

„Egy második kísérletben a kutatók fogtak egy közönséges szemetosládát, és olyan hanghatást adtak hozzá, mintha valami nagy magasságból beleesne. Amikor az emberek hulladékot dobtak a szemetesbe, a hangeffekt aktiválódott: a zuhanás hangját, majd egy nagy csattanást lehetett hallani! Az emberek imádták a kukát. Egy nap alatt 72 kg szemetet gyűjtöttek össze a „vicces kukába”. Egy közelben lévő hagyományos kukába csak 31 kg szemetet gyűjtöttek ezalatt.”

„A svéd kutatók bebizonyították, hogy a szórakoztatás elve működik: az emberek gyakrabban tesznek meg dolgokat, ha azok szórakoztatóak. Talán a jövőben szórakozva hasznosíthatunk újra és megmenthetjük a bolygónkat!”

2. LÉPÉS: A téma bevezetése (2)

Olvassa el a National Geographic Resource Library (2022) „[Szennyezés](#)” című cikkét. A cikket a címre kattintva érheti el.

Read the article entitled, “[Pollution](#)” by the National Geographic Resource Library (2022). You can access the article by clicking on the title.

Instrukciók

A szöveget ossza három részre! Mindegyik a bevezetővel kezdődik, majd a Levegő- (1), a Víz- (2), és Föld (3) szennyezésével.

A tanár eldöntheti, hogy csoportokra osztja-e a tanulókat, és minden csoportnak ad egy-egy részt (javasolt), vagy az egész osztálynak adja az anyagot különböző időben, hogy egyénileg végezzék el a feladatokat.

A feladatok az alábbi módon állványozottak:

- 1 – kössék össze a szavakat a megfelelő képekkel
- 1a – kössék össze az aláhúzott szavakat a jelentésükkel / definíciójukkal
- 1b – válasszák ki a helyes választ a kérdésre
- 1c – válaszoljanak a kérdésre

2. LÉPÉS: A téma bevezetése (2)

Példafeladat második lépés

Kösd össze a kifejezéseket a jelentésükkel!

1. Üvegházhatás	A. Ártalmas anyagok elhelyezése a természetben
2. Globális felmelegedés	B. A hulladék összegyűjtésére szolgáló központi hely
3. Erdőirtás	C. Tárgyak ismételt felhasználása új tárgy legyártása helyett
4. Szennyezés	D. Erdők kivágása a terület mezőgazdasági hasznosítása vagy útépités, építkezés miatt.
5. Újrahasznosítás	E. A Föld túlmelegedése az üvegházhatás miatt
6. Szeméttelepek	F. Emberi tevékenység következtében keletkező gázok is hozzájárulnak ehhez a hatáshoz

3. LÉPÉS: Fókuszálás

A rétegzés szintjei

- Igaz / hamis feladat
- Többszörös választásos feladat
- Igaz / hamis / nincs megadva típusú feladat

Ezek a feladatok segítenek a diákoknak, hogy a tartalomra és a jelentésre fókuszáljanak.

Fontos, hogy az önellenőrzéshez adjuk meg a helyes válaszokat, és ne kérdezzük ki a válaszokat a folytatás előtt. Ez azért lényeges, mert alacsonyan tartja az affektív szűrőt, és érezteti a tanulókkal, hogy nincsenek vizsgáztatva. Ez fokozza az „meg tudom csinálni” érzését és az önismeretet. A továbblépés előtt maguk javítják ki a válaszaikat, és újra összpontosítanak.

4. LÉPÉS: Gyakorlás

A javasolt rétegzett gyakorlatok segítenek a diákoknak beszélgetni a témáról és elsajátítani a szükséges tudományos nyelvezetet.

Javasolt feladat:

Válasszák ki a legjobb mondatokat a megadott listából a téma leírásához, összefoglalásához és a témáról való beszélgetéshez! Ezek a feladatok rétegzettek, és a tanulók választhatnak közülük képességeiknek megfelelően. Ha nem, akkor a tanár jelöli ki őket. Attól függ, hogy az osztály gyakorlott-e a rétegzésben vagy sem.

Ezek a típusú feladatok különféle állványozást adhatnak

- A legkönnyebb választani 2 mondat közül.
- Választás egy adott számú, összekevert sorrendben bemutatott mondat közül, vagy választás a témához kapcsolódó és a témához nem kapcsolódó mondatok közül.
- A mondatokat a megfelelő oszlopba másolni.
- Használják a mondatokat a szöveg összegzésére
- Igaz / hamis / nincs megadva feladatok vagy hamis kijelentések
- A szöveg összegzése, vagy a téma összefoglalása saját szavakkal

5. LÉPÉS: Nyelv

Ez a fázis segíti a tanulókat a nyelv elsajátításában és fejlesztésében, hogy a folyékony és pontos nyelvtudást a szakszerű nyelvezettel együtt elsajátítsák. Ezenkívül megfelelő állványzatot biztosít a veszélyeztetett tanulók számára. Ezt az állványt, mint általában, csak akkor használjuk, ha szükség van rá. Tapasztalataink szerint nagyon hasznos minden tanuló számára és a különböző nehézségi fokozatoknál.

Rétegzett feladatok:

Kössék össze a mondatokat a megfelelő kötőszavakkal (három réteg: két kötőszó, amelyek közül választhatnak; egy lista a beillesztendő kötőszavakkal; egy hiányos szöveg, amelyet ki kell tölteni).

6. LÉPÉS: Továbblépés

1. Feladat

A továbblépés lehet egy egyszerű kérdőíves feladat tanulókártyákkal, vagy valódi kutatómunka egy kapcsolódó témában.

A szélsőséges időjáráshoz kapcsolódó kutatómunka a National Geographic (2022) [“Extreme Weather on Earth”](#), anyagára épül. A linkre kattintva talál feladatokat, illetve nyerhet inspirációt a saját óratervének elkészítéséhez.

2. Feladat

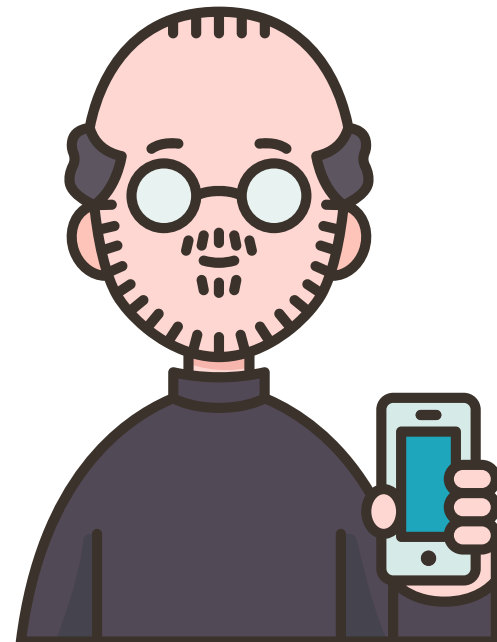
Kutatómunka csoportban

STEVE CUTTS

Nézzék meg Steve Cutts weboldalát,
és keressenek információt róla a
Wikipédia oldalán!

Források

- <https://www.stevecutts.com/>
- Wikipedia Steve Cutts

Válaszoljanak a kérdésekre: (valamennyi csoport)

- Mikor és hol született Steve Cutts?
- Milyen tanulmányokat végzett?
- Hol dolgozik?
- Mivel foglalkozik?
- Milyen témákban készít videókat?
- Mit gondoltok, miért nincsenek párbeszéddek a videóiban?
- Milyen zenét használ?
- Milyen érzelmeket vált ki belőletek a zene, amit használ?
- Mit gondoltok, miért használja a videó alatt ugyanazt a zenét?
- Van olyan videó a galériában, ami lehetséges megoldást mutat az „Ember” c. videó felvetésére?
- Mit gondolsz Steve Cutts munkásságáról? Milyen érzelmeket váltanak ki belőled a filmjei? Mit szeretne elérni a filmjeivel?

TIPP:

Szükség esetén adjon a csoportoknak állványt. Az állványzatnak nyelvi jellegűnek kell lennie, hogy segítse a sérülékeny tanulókat a válaszadásban, különösen az érzelmeikkel kapcsolatban. Ne feledjük, az érzelmek megnevezése, az érzelmekről való beszéd egyáltalán nem könnyű. Még akkor sem, ha egy témához kapcsolódik.

3. Feladat

Egyéb lehetséges témák?

Újrahasznosítás: egy választható cikk a témában:
<https://hugas.met.com/hu/fyouture/zold-vilag/ujrahasznositas/1175>

Mi a helyzet veletek?

- Ti mit tesztek a környezetért?
- Szelektíven gyűjtitek a szemetet?
- Kukásautó viszi el nálatok a hulladékot?
- Újrahasznosítjátok a ruháitokat?
- Általában kádban fürdesz, vagy zuhanyozol?

Válaszoljatok a fenti kérdésekre, és készítsetek interjút legalább két tanárotokkal a témában!

7. LÉPÉS: tesztek / értékelés

Az utolsó fázis a tanulási folyamat értékelése, amely történhet szóbeli teszt, feleletválasztásos vagy információhiányos feladatok révén. A játékos megközelítések alkalmazása, ahogyan azt korábban említettük, hasznos lehet az egyéni tesztelés előtt, hogy az elsajátított fogalmak rögzítésének folyamatát átnézzük és részt vegyünk benne. Ez hasznos lesz a következő értékelési fázisban. Ez a tevékenység párban vagy egyénileg is végezhető.

Használhatja a „Ha tudjuk.... Én tudom” dokumentum instrukcióit a kurzus feladatgyűjteményében.

Források

Bowden P. and Delaney D. (2014), High Five 3, Oxford University Press Series.

Cutts S. (2016) Steve Cutts, Available at <https://www.stevecutts.com/>.

National Geographic (2022) "Extreme Weather on Earth", Resource Library Activity, Available at <https://www.nationalgeographic.org/activity/extreme-weather-on-earth/>.

National Geographic (2022), "Pollution", Resource Activity Library, Available at <https://education.nationalgeographic.org/resource/pollution>

Újrahasznosítás: <https://hugas.met.com/hu/fyouture/zold-vilag/ujrahasznositas/1175>

Wikipedia (2022) Steve Cutts, Available at https://en.wikipedia.org/wiki/Steve_Cutts.

anthro p o l i s

BE-IN

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. (Project Code:2021-1-IT02-KA220-SCH-000032833)